

Ευρωπαϊκή Πύλη για τα Κέντρα Δηλητηριάσεων

Κοινοποίηση Επικίνδυνων Χημικών Προϊόντων

ΝΟΜΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΓΙΑ ΤΗΝ ΥΠΟΧΡΕΩΣΗ ΚΟΙΝΟΠΟΙΗΣΗΣ ΤΩΝ ΧΗΜΙΚΩΝ ΜΕΙΓΜΑΤΩΝ

Το άρθρο 45 του Ευρωπαϊκού Κανονισμού CLP (1272/2008) για την ταξινόμηση, την επισήμανση και τη συσκευασία χημικών ουσιών και μειγμάτων, προβλέπει την υποχρέωση κοινοποίησης των χημικών μειγμάτων που διατίθενται στην ευρωπαϊκή αγορά και ταξινομούνται ως επικίνδυνα για την ανθρώπινη υγεία ή προκαλούν βλάβες στον οργανισμό λόγω των φυσικοχημικών τους ιδιοτήτων.

Τέτοια χημικά μείγματα μπορεί να είναι προϊόντα για καταναλωτική, επαγγελματική ή βιομηχανική χρήση όπως καθαριστικά, απορρυπαντικά, μπογιές, βερνίκια, δομικά υλικά, κόλλες, λιπαντικά, καύσιμα, εντομοκτόνα, φυτοπροστατευτικά και πολλά άλλα, που χρησιμοποιούνται τόσο από το ευρύ κοινό όσο και από επαγγελματίες στο εργασιακό τους περιβάλλον. Γενικά, τα χημικά προϊόντα θεωρούνται ασφαλή όταν κατά τη χρήση τους τηρούνται οι οδηγίες και λαμβάνονται οι προφυλάξεις που αναγράφονται στην ετικέτα τους. Ωστόσο, μπορεί να προκύψει ακούσια έκθεση σε επικίνδυνες χημικές ουσίες, είτε λόγω λανθασμένης χρήσης ενός προϊόντος είτε λόγω απρόβλεπτων συνθηκών που μπορεί να οδηγήσουν σε ατυχήματα με σοβαρές επιπτώσεις στην ανθρώπινη υγεία. Σε αυτές τις περιπτώσεις, η άμεση πρόσβαση σε πληροφορίες σχετικά με το χημικό προϊόν είναι σημαντική για το ιατρικό προσωπικό και τους επαγγελματίες που παρέχουν υπηρεσίες ανταπόκρισης σε καταστάσεις έκτακτης ανάγκης.

Στο νέο Παράρτημα VIII του Κανονισμού CLP, που τέθηκε σε εφαρμογή την 1^η Ιανουαρίου του 2021, καθορίζονται οι απαιτήσεις για την κοινοποίηση των χημικών προϊόντων σε μια **Βάση Δεδομένων για τα Κέντρα Δηλητηριάσεων**. Η συλλογή των πληροφοριών αυτών είναι απαραίτητη, κυρίως για την άμεση και ορθή ανταπόκριση του ιατρικού προσωπικού των Κέντρων Δηλητηριάσεων σε περιστατικά που σχετίζονται με την υγεία και που προκύπτουν από πιθανή έκθεση του κοινού ή των εργαζομένων σε επικίνδυνες χημικές ουσίες.

ΠΟΙΟΣ ΠΡΕΠΕΙ ΝΑ ΥΠΟΒΑΛΛΕΙ ΚΟΙΝΟΠΟΙΗΣΗ;

Υποχρέωση Κοινοποίησης έχουν οι εισαγωγείς και μεταγενέστεροι χρήστες που διαθέτουν για πρώτη φορά στην αγορά χημικά μείγματα τα οποία ταξινομούνται ως επικίνδυνα για την ανθρώπινη υγεία ή λόγω των φυσικοχημικών τους κινδύνων. Η υποχρέωση καλύπτει μείγματα για καταναλωτική, επαγγελματική και βιομηχανική χρήση με βάση τις πιο κάτω ημερομηνίες:

- Από 1^η Ιανουαρίου 2021: Μείγματα καταναλωτικής ή επαγγελματικής χρήσης
- Από 1^η Ιανουαρίου 2024: Μείγματα βιομηχανικής χρήσης
- Από 1^η Ιανουαρίου 2025 : Όλα τα χημικά μείγματα που διατίθενται στην ευρωπαϊκή αγορά για πρώτη φορά και δεν είχαν προηγουμένως κοινοποιηθεί σε εθνικό επίπεδο.

01.01.2025

ΧΗΜΙΚΑ ΠΡΟΪΟΝΤΑ ΠΟΥ ΚΟΙΝΟΠΟΙΟΥΝΤΑΙ

Παραδείγματα χημικών προϊόντων που ταξινομούνται ως επικίνδυνα και έχουν υποχρέωση να κοινοποιούνται φαίνονται στον πιο κάτω πίνακα:

Εικονόγραμμα κινδύνου

Χημικά προϊόντα

- Οικιακά καθαριστικά και άλλα προϊόντα καθαρισμού εσωτερικών και εξωτερικών χώρων, υγρά καθαρισμού τζαμιών.
- Απορρυπαντικά πλυντηρίου ρούχων/ πιάτων, μαλακτικά προϊόντα.
- Αντιψυκτικά.
- Σιλικόνη, κόλλες super glue, βερνίκια, μελάνια για εκτυπωτές, προϊόντα ζωγραφικής και χειροτεχνίας, μπογιές, χρώματα, διορθωτικά υγρά.
- Αρωματικά χώρου, αρωματικά κεριά.

- Υγρά για ηλεκτρονικά τσιγάρα.
- Εξειδικευμένα προϊόντα καθαρισμού αυτοκινήτων, υποδημάτων, ταπετσαριών, καλμών.
- Διάφορα ισχυρά καθαριστικά για άλατα/ αποχέτευση/ ψησταριές, οξέα, βάσεις, αμμωνία, χλωρίνες.
- Προϊόντα απολύμανσης/καθαρισμού και συντήρησης του νερού για πισίνες.
- Δομικά υλικά, τσιμέντο, σκυρόδεμα, κονιάματα.

- Φυτοφάρμακα/φυτοπροστατευτικά προϊόντα, λιπάσματα και παρασιτοκτόνα.
- Βιοκτόνα προϊόντα, απολυμαντικά, αντιμικροβιακά/αντισηπτικά.
- Υγρά νικοτίνης για ηλεκτρονικά τσιγάρα.

- Καύσιμες ύλες, πετρέλαιο, φωτιστικό πετρέλαιο, καύσιμες ύλες για λυχνίες.
- Διαλύτες βερνικιών (thinner).
- Υγρά για αναπήρες μπάμπηκειου.

- Φωτιστικό έλαιο, βενζίνη, διαλύτες.
- Αερολύματα (σπρέι), εντομοκτόνα.
- Απολυμαντικό χεριών.
- Κόλλα, βερνίκια.

- Λευκαντικά προϊόντα με ενεργό χλώριο ή ενεργό οξυγόνο.

ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΠΥΛΗ ΓΙΑ ΤΑ ΚΕΝΤΡΑ ΔΗΛΗΤΗΡΙΑΣΕΩΝ

Για την εκπλήρωση της υποχρέωσης κοινοποίησης σχεδιάστηκε και αναπτύχθηκε από τον Ευρωπαϊκό Οργανισμό Χημικών Προϊόντων (ECHA) η Διαδικτυακή Πύλη για τα Κέντρα Δηλητηριάσεων

(PCN - Poison Center Notification Portal). Μέσω της πύλης αυτής οι επιχειρήσεις μπορούν να υποβάλουν ηλεκτρονικά, χρησιμοποιώντας συγκεκριμένο μορφότυπο, τις πληροφορίες που απαιτούνται στη Βάση Δεδομένων.

Οι πληροφορίες που υποβάλλονται είναι εμπιστευτικές και περιλαμβάνουν τη χημική σύσταση του κάθε μείγματος και την επικινδυνότητά του, την εμπορική του ονομασία, τις ενδεικνυόμενες/μη ενδεικνυόμενες χρήσεις του, τις τοξικολογικές πληροφορίες από τα Δελτία Δεδομένων Ασφαλείας του, καθώς και άλλα χαρακτηριστικά, όπως το χρώμα, το είδος και το μέγεθος της συσκευασίας με την οποία το μείγμα διατίθεται στην αγορά (βλ. αναλυτικά πιο κάτω).

Πρόσβαση στις πληροφορίες της Βάσης Δεδομένων για τα Κέντρα Δηλητηριάσεων έχουν οι διορισμένοι Εθνικοί Φορείς (Appointed Bodies) που είναι συνήθως οι αρμόδιες Αρχές του κράτους μέλους για την εφαρμογή του Κανονισμού CLP και τα Εθνικά Κέντρα Δηλητηριάσεων.

Το Τμήμα Επιθεώρησης Εργασίας (ΤΕΕ) του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, ως αρμόδια Αρχή για την παρακολούθηση της εφαρμογής του Κανονισμού CLP, είναι ο Εθνικός Φορέας που έχει πρόσβαση στην Ευρωπαϊκή Πύλη για σκοπούς ελέγχου τόσο της υποχρέωσης κοινοποίησης όσο και της χημικής σύστασης των προϊόντων που διατίθενται στην κυρίαρχη αγορά.

ΜΟΝΑΔΙΚΟΣ ΚΩΔΙΚΟΣ ΤΑΥΤΟΠΟΙΗΣΗΣ ΤΥΠΟΥ – «ΚΩΔΙΚΟΣ UFI»

Για κάθε χημικό μείγμα που κοινοποιείται στη βάση δεδομένων, δημιουργείται ένας Μοναδικός Κωδικός Ταυτοποίησης Τύπου, ο «ΚΩΔΙΚΟΣ UFI», ο οποίος παρέχει στους Εθνικούς Φορείς τη δυνατότητα για άμεση ταυτοποίησή του και εύκολη ανάκτηση των απαιτούμενων πληροφοριών. Τα Κέντρα Δηλητηριάσεων μπορούν να χρησιμοποιούν τις πληροφορίες αυτές προκειμένου να παρέχουν ιατρικές συμβουλές σε περίπτωση έκτακτης ανάγκης, π.χ. σε περιπτώσεις δηλητηρίασης, ενώ οι Εθνικοί Φορείς αξιολογούν τα δεδομένα για τους κινδύνους των προϊόντων που διατίθενται στην αγορά και μπορούν να διενεργούν στατιστικές αναλύσεις.

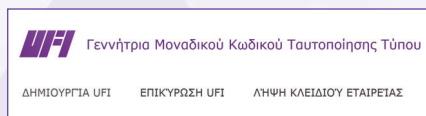
Ο κωδικός UFI («Unique Formula Identifier») είναι ένας αλφαριθμητικός κωδικός που αποτελείται από 16 ψηφία (κεφαλαία γράμματα και αριθμούς), που χωρίζονται μεταξύ τους ανά τέσσερα με παύλα, όπως φαίνεται στο παράδειγμα πιο κάτω. Μπροστά από τον κωδικό αυτό βρίσκεται πάντα το ακρωνύμιο «UFI».

UFI:N983-3H06-L441-Z255

Ο κωδικός UFI «Μοναδικός Κωδικός Ταυτοποίησης Τύπου» συνδέει μονοσήμαντα το κάθε χημικό μείγμα με το αντίστοιχο προϊόν που διατίθεται στην αγορά, με τη χημική του σύνθεση και την τοξικότητα των συστατικών που περιέχει. Με την αναζήτηση του κωδικού αυτού στη Βάση Δεδομένων για τα Κέντρα Δηλητηριάσεων, οι υπεύθυνοι των Κέντρων Δηλητηριάσεων μπορούν να προσδιορίσουν άμεσα την κατάλληλη ανταπόκριση σε καταστάσεις εκτάκτου κινδύνου για την υγεία.

ΑΠΟ ΤΗΝ 1^η ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΥ 2025, ΟΛΑ ΤΑ ΧΗΜΙΚΑ ΜΕΙΓΜΑΤΑ ΠΟΥ ΔΙΑΤΙΘΕΝΤΑΙ ΣΤΗΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΑΓΟΡΑ ΚΑΙ ΤΑΞΙΝΟΜΟΥΝΤΑΙ ΩΣ ΕΠΙΚΙΝΔΥΝΑ ΘΑ ΠΡΕΠΕΙ ΝΑ ΔΙΑΘΕΤΟΥΝ ΚΩΔΙΚΟ UFI Ο ΟΠΟΙΟΣ ΠΡΕΠΕΙ ΝΑ ΑΝΑΓΡΑΦΕΤΑΙ ΣΤΗΝ ΕΤΙΚΕΤΑ/ ΣΥΣΚΕΥΑΣΙΑ ΤΟΥ ΠΡΟΙΟΝΤΟΣ.

ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ ΠΟΥ ΥΠΟΒΑΛΛΟΝΤΑΙ ΣΤΗ ΒΑΣΗ ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ

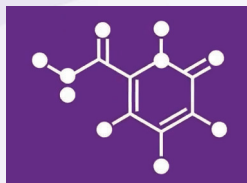

Κωδικός UFI: Ο κωδικός UFI δημιουργείται μέσω μιας ηλεκτρονικής εφαρμογής του ECHA (UFI generator) και επιτρέπει την άμεση ταυτοποίηση του προϊόντος σε περίπτωση επείγουσας ανάγκης.

Πλήρης χημική σύνθεση μείγματος: Υποβάλλονται οι ακριβείς συγκεντρώσεις ή το εύρος συγκεντρώσεων για τα επικίνδυνα και τα μη επικίνδυνα συστατικά. Οι πληροφορίες αυτές περιλαμβάνονται στο Δελτίο Δεδομένων Ασφαλείας του μείγματος.

Ταξινόμηση και επισήμανση μείγματος: Υποβάλλονται οι πληροφορίες ταξινόμησης και επισήμανσης του μείγματος καθώς και οι πληροφορίες επικινδυνότητας των επιμέρους χημικών ουσιών (συστατικών) του μείγματος. Συγκεκριμένα, υποβάλλονται οι πληροφορίες που αφορούν τους κινδύνους που ενέχει το μείγμα για την υγεία και τους φυσικοχημικούς κινδύνους. Παρέχονται, επίσης, τα στοιχεία επισήμανσης όπως περιλαμβάνονται στην ετικέτα και στο Δελτίο Δεδομένων Ασφαλείας του προϊόντος, δηλαδή τα εικονογράμματα κινδύνου, η προειδοποιητική λέξη, οι Δηλώσεις Επικινδυνότητας και άλλες συμπληρωματικές πληροφορίες κινδύνου, καθώς και οι Δηλώσεις Προφύλαξης.

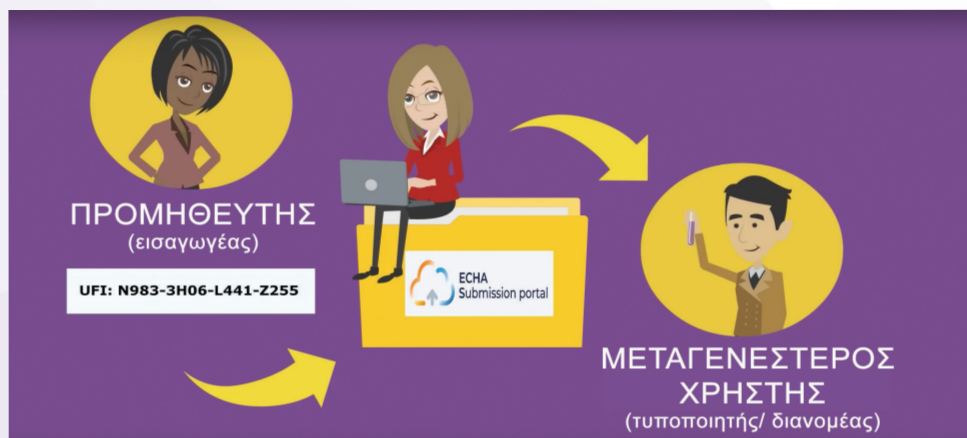

Φυσικοχημικές ιδιότητες: Υποβάλλονται πληροφορίες σχετικά με τις φυσικοχημικές ιδιότητες του μείγματος, όπως η φυσική του κατάσταση (υγρό, στερεό, αέριο, αερόλυμα), το χρώμα και η τιμή pH (οξύτητα/ αλκαλικότητα).

Τοξικολογικές πληροφορίες: Υποβάλλονται οι πληροφορίες που αναγράφονται στο τμήμα 11 του Δελτίου Δεδομένων Ασφαλείας του προϊόντος. Οι τοξικολογικές πληροφορίες καλύπτουν τους πιθανούς τρόπους με τους οποίους ένα πρόσωπο μπορεί να εκτεθεί στο μείγμα, όπως η εισπνοή, η κατάποση, η επαφή με το δέρμα ή τα μάτια, καθώς και τις μακροπρόθεσμες και βραχυπρόθεσμες επιπτώσεις και τα συμπτώματα λόγω έκθεσης.

Κατηγορία και χρήση προϊόντος και άλλες γενικές πληροφορίες: Υποβάλλεται η κατηγορία του προϊόντος με βάση την κύρια προβλεπόμενη χρήση του μείγματος όπως χαρακτηρίζεται από το Ευρωπαϊκό Σύστημα Κατηγοριοποίησης Προϊόντων (EuPCS). Ένα προϊόν μπορεί να χαρακτηρίζεται ως απορρυπαντικό πιάτων, καθαριστικό πατώματος, κόλλα άμεσης χρήσης, διακοσμητικό χρώμα, κλπ. Καθορίζεται επίσης η χρήση του μείγματος, δηλ. καταναλωτική, επαγγελματική ή βιομηχανική. Εκτός των πιο πάνω, υποβάλλονται τα πλήρη στοιχεία επικοινωνίας και η επωνυμία της επιχείρησης που διαθέτει το προϊόν στην αγορά, όλες οι εμπορικές ονομασίες του προϊόντος όπως διατίθενται στις αγορές των κρατών μελών καθώς και άλλες γενικές πληροφορίες, όπως το χρώμα, το είδος και οι διαστάσεις της συσκευασίας.

Οι εισαγωγείς θα πρέπει να μεριμνούν ώστε οι πληροφορίες να υποβάλλονται στην επίσημη γλώσσα, ή σε οποιαδήποτε άλλη επιτρεπόμενη γλώσσα, του κράτους μέλους στην αγορά του οποίου διατίθεται το μείγμα.

Περισσότερες πληροφορίες:

www.mlsi.gov.cy/dli

<https://poisoncentres.echa.europa.eu/>

Κεντρικά Γραφεία του Τμήματος Επιθεώρησης Εργασίας
Τηλέφωνα : 22405608, 22405609, 22405611 και 22405637

ΓΤΠ 286/2024-1000

ISBN 978-9963-50-717-7 (έντ.)| 978-9963-50-716-0 (ηλεκτρ.)

Εκδόθηκε από το Γραφείο Τύπου και Πληροφοριών, Κυπριακή Δημοκρατία

Εκτύπωση: Τυπογραφείο Κυπριακής Δημοκρατίας